Ferwurkingen by LinKk 2
www.linkk.frl

novimber 2026
tema: Freonen en frije tiid

Wolkom by LinKk!

Wolkom by LinKk! Dit is it opdrachtekatern dat by it earste LinKk-tydskrift heart. It magazine komt fiif kear yn it jier út. It tema fan dizze edysje is 'Minsken en moetingen'. De opdrachten geane foar in grut part oer dit tema. By de opdrachten steane stjerren. Mei dyn dosint kinsto bepale hokfoar opdrachten asto meitsje moatst.

Liever in het Nederlands?!
Welkom bij LinKk! Dit is het opdrachtenkatern dat bij het eerste LinKk-tijdschrift hoort. Het magazine komt vijf keer per jaar uit. Het thema van deze editie is 'Mensen en ontmoetingen'. De opdrachten gaan grotendeels over dit thema. Bij de opdrachten staan sterren. Samen met je docent bepaal je welke opdrachten je moet maken.

Opdracht 1 – Koart ferhaal

Lês it ferhaal op side 15 en 16 (klassikaal) en beäntwurdzje de fragen.

a. Wat bart wannear yn it ferhaal? Set de sinnen yn de goede folchoarder.
Skriuw de sinnen oer op de lyntsjes.

- Der rint in groep bern grizelich ferklaaid troch de strjitte. Se diele iisko's út.
- Bauke docht patat yn de airfryer en set him oan.
- Maayke en Bauke binne allinne thús.
- It idee fan in yslike optocht ûntstiet.
- De stroom falt út.
- Heit wol ek in iisko.
- Maayke en Bauke ûntdekke dat der in protte iisko's yn de friezer lizze.
- Brechtsje en Skelte komme binnen, ek sy hawwe gjin stroom en in protte iisko's.

1. .....

2. .....

3. .....

4. .....

5. .....

6. .....

7. .....

8. .....

b. Stel, der is in stroomsteuring by jimme yn 'e hûs. Watfoar dingen kinsto net mear dwaan of brûke? Neam 5 dingen dy'tst it measte misse soest.

....

....

c. Betink 2 oplossingen sadatsto sa min mooglik lêst hast fan de steuring.

.....

.....

✲✲ Opdracht 2 – Sportportret

Lês it artikel oer Dean op side 12-13 en beäntwurdzje de stellingen en fragen.

1. Dean komt út Goutum en docht mei oan triatlons. ○ Wier ○ Net wier

2. In triatlon bestiet út swimme, fytse en drave. ○ Wier ○ Net wier

3. It komt troch Dean syn broer dat hy begûn mei triatlons. ○ Wier ○ Net wier

4. Dean fytst it hurdst op in mountainbike. ○ Wier ○ Net wier

5. By it wikseljen fan ûnderdielen yn in koarte triatlon brûkt Dean:
   a. Spesjale sneakers en in pak dêr't hy yn swimme, fytse en drave kin.
   b. Hurdrinskuon en ferskillende klean om yn te swimmen, te fytsen en te hurddraven.
   c. Hat Dean gjin skuon oan.
   d. Hurdrinskuon en in pak dêr't hy yn swimme, fytse en hurdrinne kin.

6. Dean hat by de koarte triatlon:
   a. 200 meter swommen, 8 kilometer fytst, 4 kilometer rûn.
   b. 300 meter swommen, 8 kilometer fytst, 4 kilometer rûn.
   c. 300 meter swommen, 8 kilometer fytst, 2 kilometer rûn.
   d. 200 meter swommen, 8 kilometer fytst, 2 kilometer rûn.

7. By hokker ûnderdielen fan in triatlon hat Dean somtiden lêst fan it waar?
   a. Hurddraven en swimmen
   b. Swimmen en fytsen
   c. Fytsen en hurdrinnen
   d. Swimmen en hurdraven

8. Oan watfoar sporten docht Dean?
   a. Triatlon, fuotbal en keatsen
   b. Triatlon, survival en atletyk
   c. Triatlon, fuotbal en survival
   d. Triatlon, fuotbal en atletyk

9. Soesto wolris meidwaan wolle oan in triatlon? Wêrom wol of net?

   .....

   .....

10. Watfoar ûnderdiel fan in triatlon tinksto it bêste te kinnen? En is der ek in ûnderdiel dêr'tst no al fan witst dat it lestich wêze sil?

    .....

    .....

Opdracht 3 – Kwis oer Redbad

Lees het artikel over Redbad op pagina 16 en 17 van LinKk. Daarna maken jullie met de klas een quiz over Redbad. Natuurlijk voeren jullie de quiz ook uit! Volg daarvoor het stappenplan.

1. Maak een woordweb over Redbad. Zet allemaal woorden op papier die je opvielen bij het lezen van de tekst.

2. Weet je wat alle woorden betekenen? Zo niet, zoek de betekenis op met Frysker.

3. Kijk met een klasgenoot naar elkaars woorden. Maak samen drie quizvragen aan de hand van jullie woorden (of kies toch voor een andere quizvraag, wel aan de hand van de tekst).

4. Lever je vragen in op een briefje bij de docent.

5. De docent (of een leerling?) checkt of er dubbele vragen zijn en schrapt die in de quiz.
   De docent/leerling leest de vragen voor en de klas schrijft de antwoorden op.
   Wie heeft de meeste vragen goed?

Opdracht 4 - Keet op it hiem

Yn it artikel op side 4 en 5 kinne jim lêze oer Jesmer Jan en syn keet. Jimme sille no oan de slach mei it tema 'Keet'.

In Fryslân staan op verschillende plekken keten: een schuur, hok of andere plekken waar jongeren samenkomen.

a. Wat dogge jongeren yn in keet? Betink 4 dingen:

1. ..... 3. .....

2. ..... 4. .....

Soms kunnen er problemen voorkomen bij een keet. Bijvoorbeeld met geluidsoverlast, alcohol/drugs, afval, brandveiligheid of ruzie met buurtbewoners.

b. Wat vind jij? Onderstreep achter de stelling wat het beste bij jou past: eens, twijfel of oneens.

Stellingen

1. Jongeren moatte in plak hawwe dêr't se byinoar komme kinne.
   Jongeren moeten een plek hebben waar ze samen kunnen komen.
   Iens / twivel / ûniens
2. Ast in keet hast, moatst mei de keetgroep de keetregels bepale.
   Als je een keet hebt, moet je met de keetgroep de keetregels bepalen.
   Iens / twivel / ûniens
3. De buorlju moatte kleie kinne as se oerlêst ûnderfine.
   De buren moeten kunnen klagen als ze overlast ervaren.
   Iens / twivel / ûniens
4. Jongeren binne sels ferantwurdlik foar wat der bart yn en by harren keet.
   Jongeren zijn zelf verantwoordelijk voor wat er gebeurt in en bij hun keet.
   Iens / twivel / ûniens
5. De gemeente moat regels meitsje foar keten.
   De gemeente moet regels maken voor keten.
   Iens / twivel / ûniens
6. In keet kin soargje foar mear gesellichheid yn in doarp.
   Een keet kan zorgen voor meer gezelligheid in een dorp.
   Iens / twivel / ûniens

c. Kies één stelling die jij interessant vindt. Schrijf de Friestalige stelling over en geef aan of je het ermee eens bent of niet.

Myn stelling: .....

Ik bin it dermei iens/ûniens, omdat: .....

.....

d. Ga in een groepje van 3/4 leerlingen bij elkaar zitten en bedenk drie regels voor een keet die jullie belangrijk vinden. Schrijf ze op in het Fries. Denk bijvoorbeeld aan: geluid, afval, brandveiligheid, feestjes, omgaan met buren, parkeren, social media, drugs/alcohol.
Us trije regels:

1. .....

2. .....

3. .....

Bonusfraach: watfoar regel fine jim it lestichst om oan te hâlden?

.....

e. **Wês kreatyf**
Schets jullie ideale keet. Maak een tekening van jullie plek om samen te komen. Wat moet er allemaal zijn om het gezellig te maken? En is er buiten de keet ook iets te beleven?
Zorg ervoor dat jullie ontwerp:
- een veilige uitgang heeft
- een plek voor afval heeft
- een plek heeft om samen te zitten
- bedenk minimaal 1 idee dat jullie keet uniek maakt

Us unike idee is: .....

.....

Nog tijd voor een presentatie? Presenteer jullie keet aan de klas. De klas kiest niet de leukste keet maar kijkt welke groep de beste oplossing heeft bedacht voor:
Gezelligheid; Veiligheid; Rekening houden met anderen

Opdracht 5 – Sykje ien dy't... - oer frije tiid

Op side 8 en 9 fan LinKk fertelle learlingen wat se dogge yn harren frije tiid.
Wat dogge dyn klasgenoaten yn harren frije tiid? Dêr komst mei dizze opdracht achter.

De opdracht:

- Rin troch de klasse en sprek dyn klassegenoaten oan.
- Kies ien fan de fakjes op dyn kaart en stel in fraach (bygelyks: 'watfoar sport dochsto?' Of: 'bespilesto in ynstrumint?' Of: 'Hâldsto fan útsliepen?').
- Kinst de namme ynfolje op dyn bingokaart? Sa net, dan meist noch 1 oare fraach stelle.
- Slút it petear ôf en sykje in oare klassegenoat.

Wa hat as earste de kaart fol?

✲✲ Opdracht 6 - Dj yn de frije tiid

Lês it artikel oer Mathijs op side 7 en beäntwurdzje de fragen.

1. Wat is de artystenamme dy't Mathijs brûkt?

   .....

2. Hoe âld wie Mathijs doe't hy betocht om dj te wurden?

   .....

3. Wat wie it dat Mathijs op it paad fan dj brocht?

   .....

4. Hoe hat Mathijs leard om dj te wurden?

   .....

5. Dj'en is mear as nûmers efterinoar sette. Wat?

   .....

6. Oan watfoar wedstriid die Mathijs mei en op watfoar plak einige hy?

   .....

7. Wat wol Mathijs nei it vwo dwaan?

   .....

8. Wêr wol Mathijs úteinlik graach draaie?

   .....

Opdracht 7 – Dilemma’s

Lês de strip oer Jilles op side 6 en beäntwurdzje dêrnei de fragen.

a. Jilles en syn maten bepale yn de strip wat se dwaan sille. Watfoar aktiviteiten wurde der neamd of dien yn de strip? Neam der trije.

....

b. Jilles en syn maten kieze tusken game of sporte, hjirûnder sjochst mear fan sokke opsjes (dilemma’s). It binne allegearre wurden dy’t mei frije tiid te krijen hawwe. Betink noch in dilemma en leverje dat yn by dyn dosint.

- Game of sporte?
- Film of searje?
- Binnen of bûten?
- Mei freonen of allinne?
- Muzyk of TikTok?
- Sneon of snein?

- .....

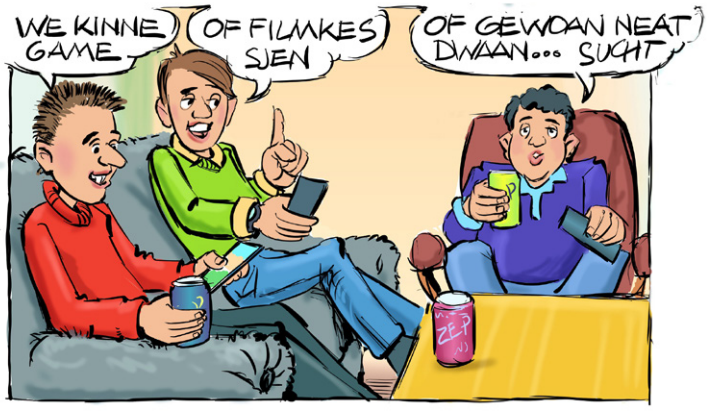

c. De dosint lêst hieltyd twa dingen foar. Alle learlingen meitsje in kar foar it iene of it oare. Links fan it lokaal is it iene, rjochts it oare.
Wêrom kiest ien foar it iene en net foar it oare? Kin in learling út beide groepen útlizze wêrom’t hy/sy dy kar makke hat? Is de rest fan de groep it dêrmei iens?

.....

.....

.....

.....

.....

✲✲✲ Opdracht 8 – Krúswurdpuzel

Lês de F-terside fan LinKk. Dêr stean fiif koarte artikels mei nijtsjes. Meitsje de puzel, brûk de artikels om de goede antwurden te finen.

Horizontaal

1 In oar wurd foar wrâld
7 Dit moatst as astronaut net ha
8 Hjirmei trainst dyn útspraak
10 Brânt by de âlde bril fan Meta as dy filmet
11 De Fryske Duolingo hjit …

Fertikaal

2 Makkers fan Fortnite fertsjinje jild as spilers dit keapje
3 Fortnite is in … spultsje
4 ISS is in …
5 Watfoar nijs hat META betocht?
6 Skrep is de earste folsleine Fryske …
8 In oar wurd foar 'yn it geheim'
9 De nije bril fan Meta hat gjin …

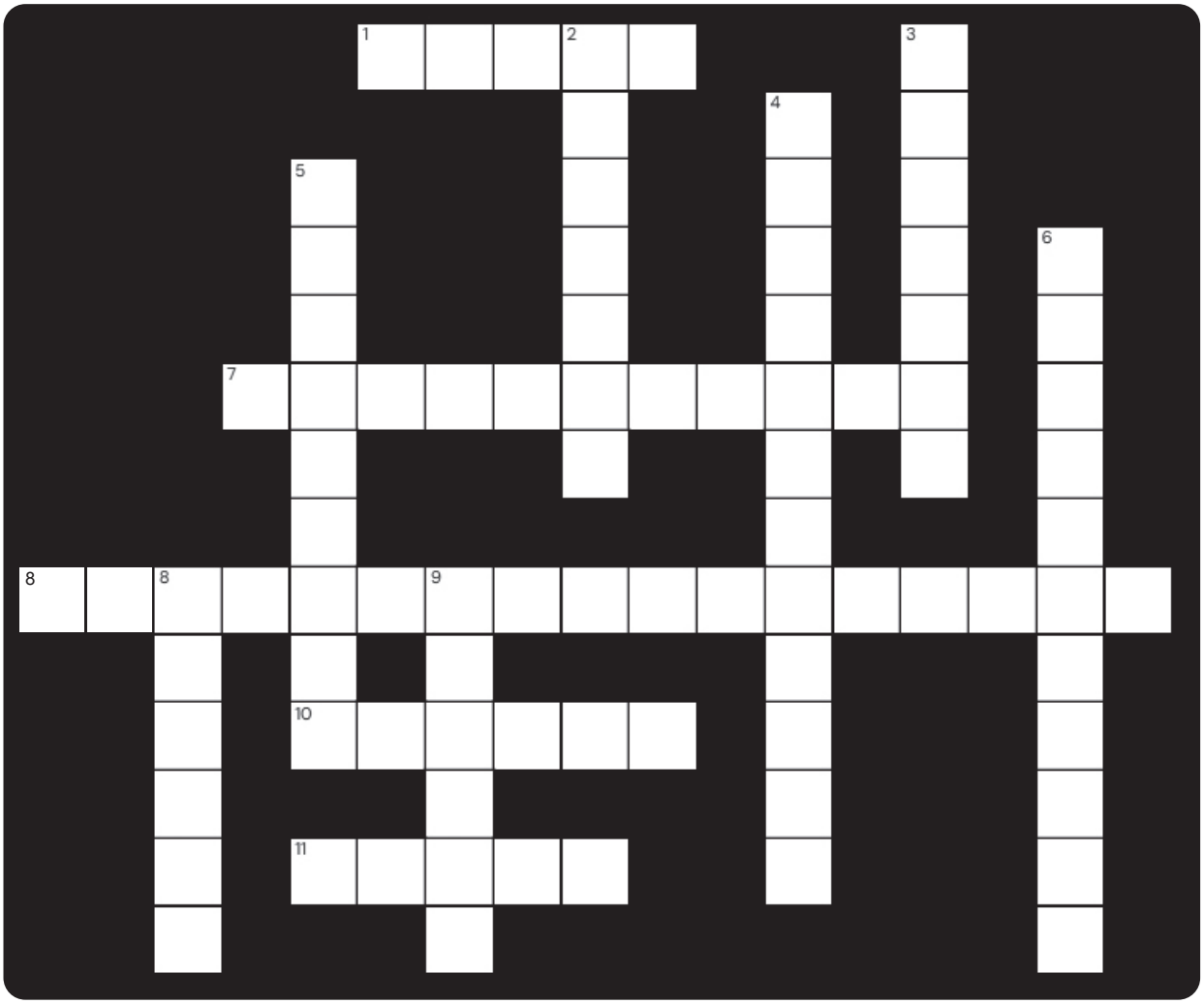

✻✻ Opdracht 9 – Gekke reviews

Lês yn de rubryk ‘Linkke Saken’ op side 3 fan LinKk de tekst ûnder de kop: Fulkaan ûnder de Waadsee.

a. Sykje de ‘Zuidwalvulkaan’ op Google Maps op.
Lês de byhearrende reviews.
Stel, do hiest it artikel yn LinKk net lêzen, soesto der dan yntraapje dat dizze fulkaan bestiet? Wêrom wol of net?

.....

.....

b. Sykje no ‘Rottumerplaat’ op Google Maps op en lês de reviews. Binne dit echte of ûnsinreviews? Hoe witst dat?

.....

.....

c. Betink in plak yn dyn omjouwing dy’t ek wol in ûnsinreview brûke kin.

Myn plak is: .....,

omdat .....

✻✻✻ d. Skriuw no sels in Frysktalige ûnsinreview oer dyn keazen plak. Brûk minimaal 25 wurden.

.....

.....

.....

.....

.....